

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА УКРАЇНИ З НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ
ЛЬВІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ

ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ В УМОВАХ ВІЙНИ

*Збірник тез доповідей
II Міжнародної науково-практичної конференції*

15 квітня 2026 року

CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR

*The proceedings of the Second International Scientific and Practical
Conference*

15 April 2026

Цивільний захист в умовах війни : збірник тез доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції, м. Львів, 15 квітня 2026 року. Львів: ЛДУБЖД, 2026. 395 с.

РЕДКОЛЕГІЯ:

Василь ЛОЇК

кандидат технічних наук, доцент, начальник кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Ярослав ІЛЬЧИШИН

кандидат педагогічних наук, начальник науково-дослідного центру, ЛДУБЖД

Роман ЯКОВЧУК

доктор технічних наук, доцент, начальник навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Ольга МЕНЬШИКОВА

кандидат фізико-математичних наук, доцент, заступник начальника з навчально-наукової роботи навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Андрій ГАВРИСЬ

кандидат технічних наук, доцент, заступник начальника кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

**Олександр
СИНЕЛЬНИКОВ**

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Роман ВЕСЕЛІВСЬКИЙ

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Павло БОСАК

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Андрій ТАРНАВСЬКИЙ

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Ольга БАБАДЖАНОВА

кандидат технічних наук, доцент, доцент кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ

старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

Михайло ШИЧКІН	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ	старший викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Олександра ПЕКАРСЬКА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Сергій СЕМЕНЮК	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Микола МАЛИХІН	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД
Вікторія ФІЛІПОВА	викладач кафедри цивільного захисту навчально-наукового інституту цивільного захисту, ЛДУБЖД

У збірнику тез II Міжнародної науково-практичної конференції «Цивільний захист в умовах війни» висвітлено досвід сучасних тенденцій і викликів в організації цивільного захисту в умовах війни, а також формування основних напрямків вдосконалення та розвитку системи цивільного захисту.

Для наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів освіти, працівників наукових, виробничих установ, підрозділів ДСНС України, представників державних та місцевих органів влади, громадських і професійних організацій та здобувачів вищої освіти.

Автори тез доповідей несуть особисту відповідальність за зміст представлених публікацій, достовірність результатів і дотримання вимог академічної доброчесності. Редколегія не несе відповідальності за порушення правил правопису в друкованих авторських матеріалах.

The proceedings of the Second International Scientific and Practical Conference "CIVIL PROTECTION IN TIMES OF WAR" highlight current trends and challenges in the organisation of civil protection during wartime, as well as the development of key directions for improving and developing the civil protection system.

For academic, academic-teaching and teaching staff of educational institutions, employees of research and industrial organisations, units of the State Emergency Service of Ukraine, representatives of state and local authorities, public and professional organisations, and students of higher education.

The authors of the abstracts bear personal responsibility for the content of the submitted publications, the accuracy of the results and compliance with the requirements of academic integrity. The editorial board is not responsible for spelling errors in the authors' printed materials.

ОПЕРАТИВНІ ДІЇ ПІД ЧАС ПРОКЛАДАННЯ ПОЖЕЖНИХ РУКАВНИХ ЛІНІЙ НА СКЛАДАХ, БАЗАХ ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН (БОЄПРИПАСІВ)

*Ярослав ФЕДЮК, Андрій ЛИН к.т.н., доцент,
Львівський державний університет безпеки життєдіяльності*

В наказі МВС України №340 від 26.04.2018 року Статут дій органів управління та підрозділів Оперативно - рятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж стаття 25 та в довіднику КГП в п. 5.5.1. гасіння пожеж на об'єктах з наявністю вибухових речовин (арсенали, бази, склади) є короткий опис дій, але не має опису способів виконання.

Під час гасіння пожеж особовий склад пожежно-рятувальних підрозділів здійснює розвідку місця події та безперервне спостереження за зміною обстановки на пожежі, насамперед за поруч розташованими найбільш завантаженими вибуховими речовинами складськими приміщеннями та спорудами, для своєчасного уточнення меж небезпечної зони та виведення за її межі особового складу і техніки, виставити в безпечній зоні постових із засобами пожежогасіння для ліквідації осередків пожежі, що можуть виникнути під час вибуху, після чого визначає вирішальний напрямок оперативних дій на основі чого виконує оперативне розгортання для швидкої локалізації та ліквідації пожежі [1]. Основною складовою проведення оперативного розгортання є прокладанням пожежних рукавних ліній.

Оперативне розгортання проводиться з таким розрахунком, щоб пожежно-рятувальні автомобілі та рукавні лінії у разі вибухів не могли бути виведені з ладу, для чого рукавні лінії прокладаються в напрямку кутів будинків, споруд, штабелів, з використанням за можливості канави і низини, а для захисту ствольників використовуються окопи, щілини й укриття.

Для прокладання пожежних рукавних ліній під час оперативного розгортання в залежності від обставин, що склалися пропонується вибрати один з наведених нижче способів.

Від розгалуження прокладання робочої рукавної лінії способом перебіжки виконується за командою: “Рукавну лінію (вказується напрямок, діаметр і кількість рукавів), перебіжкою - ПРОКЛАСТИ!”. Пожежник-рятувальник № 1 зі стволом, використовуючи укриття, перебігає до позиції ствольника, показуючи напрямок прокладання рукавної лінії. Пожежники № 2 і № 3 переносять по два напірних рукави у зручному положенні, намічають шлях руху і пункти зупинок. Один напірний рукав залишають як резерв біля розгалуження на випадок подовження рукавної лінії або заміни напірного рукава, що вийшов з ладу. Пожежники-рятувальники, використовуючи укриття, перебігають по напрямку зазначеному пожежником-рятувальником № 1, прокладають напірні рукави, з'єднують їх між собою, залишаючи по одному рукаву в укриттях як (резерв). Водій приєднує один кінець рукава до напірного патрубку насоса, з пожежником-рятувальником № 4 встановлює авто-цистерну на вододжерело, забирає воду в насос, працює на ньому і на радіостанції. При виборі позиції ствольник приймає положення лежачи і доповідає: “Перший ствол - ГОТОВИЙ!”. Пожежники-рятувальники № 2 і № 3 знаходяться в місці роботи ствольника. Один з них виконує обов'язки підствольника, інший стежить за станом рукавної лінії і за необхідності підмінює ствольника чи підствольника.

Інший спосіб прокладання робочої рукавної лінії способом переповзання виконується за командою “Рукавну лінію (вказується напрямок, діаметр і кількість рукавів) переповзанням - ПРОКЛАСТИ!”. Пожежник-рятувальник № 1 бере кінець розкатоного напірного рукава приєднує ствол і кладе його на плече так, щоб рукав знаходився на спині по діагоналі, після чого лягає на землю, переповзає до позиції ствольника, завдання пожежних № 2 і 3 нарощування рукавних ліній, та слідкування за їх станом.

Висновок. Розглянуті в роботі способи прокладання пожежних рукавних ліній на складах, базах вибухових речовин (боєприпасів) суттєво знизять ризик загибелі та

травмування особового складу працівників ДСНС під час оперативних дій на пожежі, та мінімізує пошкодження пожежної техніки що залучена на ліквідацію події.

ЛІТЕРАТУРА

1. Наказ Міністерства внутрішніх справ України 26 квітня 2018 року № 340 Статут дій органів управління та підрозділів Оперативнорятувальної служби цивільного захисту під час гасіння пожеж.
2. Наказ ДСНС України від 02.04.2024 № 375 РЕКОМЕНДАЦІЇ про особливості виконання органами управління та підрозділами ДСНС завдань за призначенням у населених пунктах і на територіях під час збройної агресії
3. Довідник керівника гасіння пожежі – Київ: ТОВ «Літера-Друк», 2016, - с. 320.
4. СТП 20.033.22.45.4.01-2013(01) Тактико – спеціальна підготовка пожежного підрозділу ЗСУ.

УДК 624.042.8:614.8

ОПЕРАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПОШКОДЖЕНИХ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ

*Віталій ТОМЕНКО к.т.н., доцент
Національний університет цивільного захисту України
Марина ТОМЕНКО к.т.н., доцент
Київський науково-дослідний інститут судових експертиз*

Пошкодження об'єктів критичної інфраструктури в умовах війни створює для системи цивільного захисту подвійний виклик. З одного боку, ударно-вибуховий вплив призводить до локального руйнування конструктивних елементів і ризику прогресуючого обвалення. З іншого боку, сама будівля може залишатися функціонально значущою для життєзабезпечення населення або управління реагуванням на надзвичайні ситуації, що потребує максимально швидкого й обґрунтованого рішення щодо безпечності доступу та можливості виконання аварійно-відновлювальних робіт. Саме тому задачі післяаварійного інженерного оцінювання критичної інфраструктури повинні розглядатися не лише як будівельно-механічні, а як елемент загальної системи реагування на НС.

Метою тез є узагальнення підходу до оперативного оцінювання пошкоджених залізобетонних об'єктів критичної інфраструктури в умовах війни на основі результатів дослідження методу післяаварійного визначення надійності та ідентифікації небезпечних ділянок будівлі. Вихідним матеріалом є результати чисельного моделювання регулярної дев'ятиповерхової залізобетонної каркасної будівлі, пошкодженої локальним динамічним імпульсним впливом. Хоча розрахунковий об'єкт має узагальнений характер, отримані закономірності є релевантними для значної частини каркасних будівель критичної інфраструктури, зокрема адміністративних, логістичних, соціальних та технічних об'єктів.

Нормативною та методичною базою для розгляду слугували положення щодо екстремальних вибухових впливів, наведені в UFC 3-340-02 [1], післяаварійного інженерного оцінювання в FEMA P-2055 [2], а також сучасні підходи швидкої оцінки пошкоджень залізобетонних рамних систем [3]. Для українського контексту важливими є результати досліджень, у яких розглянуто методики розрахунку прогресуючого обвалення та обґрунтовано необхідність урахування зміненої просторової схеми пошкоджених будівель [4].

Запропонований підхід виходить із того, що після локального ударно-вибухового пошкодження критичної інфраструктурної будівлі першочергове значення мають три групи

МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОПОВІЩЕННЯ НАСЕЛЕННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	
Олександра ПЕКАРСЬКА, Олена ШКУРКА, Мар'яна БЕЗЗУБКА	199
НАДАННЯ ПСИХОЛОГІЧНОЇ ДОПОМОГИ ЯК ОДНЕ З КЛЮЧОВИХ ЗАВДАНЬ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ	
Михайло МАТВІЄНКО, Яна ВОЛИНЕЦЬ	201
НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ	
Тетяна ГОЛУБ	202
НЕБЕЗПЕЧНІСТЬ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАЦІВНИКІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ НАСЛІДКІВ НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ: ПРАВОВІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ	
Вікторія КОЛЕСНИК	204
НОРМАТИВНО ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПРОЕКТУВАННЯ СИСТЕМ ПОЖЕЖОГАСІННЯ ТОНКОРОЗПИЛЕНОЮ ВОДОЮ. УКРАЇНСЬКИЙ ТА СВІТОВИЙ ДОСВІД	
Роман ПЕЛЕХ, Володимир МАРІЧ	207
ОБГРУНТУВАННЯ ТЕХНІЧНИХ ПАРАМЕТРІВ БПЛА ДЛЯ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ З УРАХУВАННЯМ ЇХ ПІДЙІМАЛЬНОЇ СИЛИ	
Ігор КАЛУЖНЯК, Андрій ГАВРИЛЮК, Тетяна ВОЙТОВИЧ	210
ОПЕРАТИВНІ ДІЇ ПІД ЧАС ПРОКЛАДАННЯ ПОЖЕЖНИХ РУКАВНИХ ЛІНІЙ НА СКЛАДАХ, БАЗАХ ВИБУХОВИХ РЕЧОВИН (БОЄПРИПАСІВ)	
Ярослав ФЕДЮК, Андрій ЛИН	212
ОПЕРАТИВНЕ ОЦІНЮВАННЯ ПОШКОДЖЕНИХ ОБ'ЄКТІВ КРИТИЧНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ ДЛЯ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ ВОЄННОГО ХАРАКТЕРУ	
Віталій ТОМЕНКО, Марина ТОМЕНКО	213
ОПТИМАЛЬНІ СПОСОБИ ПОШУКУ ЛЮДЕЙ ПІД ЗАВАЛАМИ	
Мар'ян ЛАВРІВСЬКИЙ, Олександр ЛЮБОВЕЦЬКИЙ, Валерія КОВАЛЬЧУК	215
ОРГАНІЗАЦІЯ ГАСІННЯ ПОЖЕЖ НА ВІДОМЧИХ ОБ'ЄКТАХ ПОЧИНАЮЧИ З 24 ЛЮТОГО 2022 РОКУ	
Ярослав ФЕДЮК	218
ОРГАНІЗАЦІЯ РЕАГУВАННЯ НА НАДЗВИЧАЙНІ СИТУАЦІЇ В УМОВАХ БОЙОВИХ ДІЙ: ДОСВІД МІСТА ЗАПОРІЖЖ	
Ганна ДУХНОВСЬКА	220
ОРГАНІЗАЦІЯ МАСОВИХ ЕВАКУАЦІЙНИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ УРБАНІЗОВАНОГО СЕРЕДОВИЩА	
Олена ПОЛЮХОВИЧ, Роман ЯКОВЧУК	222